

SODANKÄYNTI 1700- JA 1800-LUVUILLA

- 30-vuotinen sota oli pitkään aikaan ainoa sota, jossa käytettiin massa-armeijoita ja käytiin veristä, myös siviilejä koskevaa sotaa
 - * 1700-luvun sodat käytiin yleensä pienillä hyvin koulutetuilla ammattiarmeijoilla, jotka yleensä välttelivät avoimia taisteluita
 - + sodat usein kuin šakkiotteluita: kenraalit pyrkivät armeijoitaan marssittamalla saattamaan vihollisen hankalaan asetelmaan, mikä usein riitti ratkaisemaan sodan ilman suurempia taisteluita
 - * 1700-luvun sotien aikana siviilit yleensä turvassa (sodat koskettivat vain kohonneina veroina)
- 1700-luku toi sodankäyntiin vain kaksi merkittävää uutuutta:
 - * täydellisyyttä hipovan linnoitussuunnittelun (Vauban)
 - * keihäsmiehet hävisivät armeijoista musketin pistimen keksimisen jälkeen
- vuosisadan lopulla tapahtui Ranskan vallankumous, joka aloitti sotaisan kauden Euroopassa (vallankumoussodat ja Napoleon)
 - * vallankumoussodat toivat uudestaan käyttöön massa-armeijat ja yleisen asevelvollisuuden (Ranska)
 - * aikakauden suurin sotapäällikkö Napoleonkaan ei tuonut sodankäyntiin mitään olennaista uutta (paitsi "oikeat" taistelut)
 - + saavutti voittonsa nopeilla liikkeillään ja suurilla massoilla
 - * teollistumisen liikkeelle lähtö ja tekniikan kehitys antoivat kuitenkin viitteitä tulossa olevasta murroksesta
- 1800-luvun jälkipuolikkaan aikana tehtiin useita sotilasteknisiä keksintöjä, joista osaa testattiin USA:n sisällissodassa 1860-l ja Ranskan - Saksan sodassa 1870 - 71
 - * viimein 1. maailmansodassa uudet keksinnöt muuttivat sodan kasvot täydellisesti: avoimet kenttätaistelut loppuivat ja armeijat kaivautuivat taisteluhautoihin